Ч. 231 (12.887). Львів, четвер 15. жовтня 1931. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·50 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канад. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

У погоні за довірям населення.

I.

Останнім в безконечному ланцюзі фактів був упадок фунта, а передостаннім бунт воєнної маринарки його королівського величества. Пересічний громадянин махнув рукою. Бо коли були ще які непорушні вартости на цьому мізерному світі, то були ними: фунт і його залізна основа — дисципліна наймогутнішої воєнної фльоти. Чиж можна було ще вірити в непорушність інших господарських органів? Тож провалилось по черзі довіря до фінансів: Австрії, Німеччини, Мадярщини, а згодом і скандинавських держав. Це не був крах, катастрофа, ростіч. Це було щось гіршого: це був повний занепад довіря населення до господарки і фінансів своїх держав. А не на золоті, а на довірю населення спирається вся складна система теперішнього господарського порядку і його вартостей.

II.

Цього останнього експерименту було досить, щоби недовіря охопило і другого потентата — доляр. Вправді не було без значіння завалення 2.000 американських банків, але причини до девалюації валюти, яка покрита найкраще з усіх золотом — не було. Одначе під впливом масової психози недовіря до всякої твердої валюти доляр пішов поволі в долину, а кожний страчений ним, як виявилось тільки хвилево, пункт був повним підтвердженням вище наведеної тези про вагу загального довіря і в валютових справах. Разом з незрозумілим зрештою і переходовим, як бачимо, хитанням доляра прийшло ще одно темне явище: недовіря до вартости золота. Воно мабуть дуже грізне і другому золотому банкиреви світа — Франції. Чи не привиджується надто часто Фляндеіновії паралеля між франком і доляром? Та вінові паралеля між франком і доляром? Та ві-
дай поможуть тут ще нові транспорти золота,
поспішно перевожені з Півн. Америки до скарб-
ниць у Парижі. Одначе довіря населення стає
всеж таки з кожним днем менше, а з тим і на-
дія на поворот золотого телця на світовий
престол.

III.

Рятувати довіря населення! Ось в останніх
днях гасло найкращих господарських і полі-
гичних керманичів захитаної капіталістичної
системи. Бо це довіря нищили завзято від низки
літ тіж самі передові люди. Вониж довели до
абсурду експльоатацію німецького народу, яка
рівнялась посередньому невільництву, вони на
силу не допускали до економічного розвитку
Австрії, Мадярщини, Болгарії, встрикуючи їм
в останній годині морфінову позичку Союзу
Народів. Вони гралися з роззброєнням і довели
до безграничних видатків на зброєння в усіх
державах. Вони перемінили міліярди, зароблені
працюючим населенням на плаваючі твердині,
яких вартість у будуччині дуже сумнівна. Вони
довели політикою мит до того, що серед небу-
валих багацтв і запасів голодують міліони. Чиж
могло довше бути серед населення довіря до
такого політичного й господарського ладу і
його керманичів?

IV.

Президент Гувер рятує американське го-
сподарство створенням півміліярдового (в доля-
рах!) санаційного банку. Ляваль іде до Амери-
ки, щоби вкінці почути, що без відложення
репараційних сплат і воєнних довгів не буде
санації господарського положення світу. Банк
Міжнар. Виплат розважує проект міжнародньої
сталої валюти. Діямантовий трест запропону-
вав підклад для деяких валют в діямантах, по-
руч зі золотом, якого вартість захитана. На
міжнародню роззброєневу конференцію в лю-
тім слідуючого року піде проект здержання
зброєнь на 5 літ. Низка держав з Англією на
чолі рятує свій промисел і нещастя безробіття —
тихою інфляцією і частинною девалюацією
гроша. Розглядають проекти заспокоєння без-
робітних даровою поживою і вбранням. Широ-
кі маси населення стали предметом зацікавлен-
ня політиків і економістів.

V

Все це на те, щоби здобути нанову довіря в широких колах громадянств. Довіря до політиків, довіря до економістів. Довіря до того, що політика, яку вони ведуть, має якийсь глузд, а господарські потягнення мають теж якесь значіння не тільки для кишень банкирів і фабрикантів, але також і для широких кол населення. Бо тільки на привернанні довіря можна далі виступати в імені своїх громадян і мати сяку-таку надію на успіх. Недостача цього довіря — це не дрібниця. Від недовіря населення падуть господарські і політичні системи, котяться вниз валюти, а за ними приходять невідомі стежки господарського розгардіяшу.

Тому не диво, що сьогодні керманичі світу кинулися так на лови — за довірям.

Та, хоч вже і по шкоді, то всеж насувається питання: чи треба було так довго гратися з цим довірям мас? (Хр)

Кріза радянських фінансів.

Одно більшовицьке спростування і справа кредитів на реалізацію пятирічки.

II.

У цих обставинах, коли радянській проми-
словости з усіх боків загрожує небезпека остати-
ся без кредитів, очі більшовицьких дипльоматів
і фінансістів звертаються до давного банкира
Европи й царської Росії — Франції. Париж, з
його тонами золота в державнім банку, — це те
місто, з якого ще міг би прийти порятунок для
пятирічного пляну. Тому то недавні переговори
більшовицьких дипльоматів з французами кида-
ють виразне пасмо світла на господарське поло-
ження СРСР. Їх дотеперішній неуспіх відбився
уже в різкій зміні внутрішньої політики більшо-
вицької держави. Перед кількома днями, а саме
29. вересня, центральний комітет комуністичної
партії в Москві разом з радою народніх комісарів
опублікував постанову про організацію проми-
слових комбінатів для постачання людности Ра-
дянського Союзу предметів першої потреби (їжа,
одежа). Більшовики зробили це тому, що, мов-
ляв, добуті великі досягнення в царині індустрі-
ялізації, а тепер прийшов час задовольнити й ма-
теріяльні інтереси широких мас. Само собою, що
не обійшлось при тім без „революційної" фразе-
ольогії, що, мовляв, коли ці фабрики постачання
зроблять своє і людність Радянського Союзу кра-
ще житиме, ніж у країнах приватного капіталіз-
му, то це прискорить прихід „світової революції".

Поза цими голосними словами ясно вигля-
дає безпорадність фінансового положення СРСР.
Поінформовані люди кажуть, що в комуністич-
них партійних центрах уже вирішено припинити
„соціялістичне будівництво", і обмежитися, з
огляду на фінансову скруту, тільки до електри-
фікації та поліпшення транспорту.

Саме в році 1931 мала рішитися доля успіху
індустріялізації, що її запроваджували більшо-
вики безоглядно, буквально кровю і потом міл-
ьонів безправних, визискуваних робітників і се-
лян. Оскільки дальша індустріялізація вимагає
довозу закордонних машин, а це без закордонних
кредитів неможливо зробити, то дійсно, коли
Франція не дасть грошей більшовикам, пятиріч-
ка може завалитися. Недобудовані фабрики сто-
ятимуть, як піраміди, й свідчитимуть нащадкам
про нездійснені пляни „одержимих" фантастів.

Отже доля пятирічки й „соціялістичного бу-
дівництва залежить від французької haute fi-
nance, від магнатів париського капіталу. Якже
ставляться самі французькі урядові й фінансові
кола до „прийдімо поклонімося" більшовицьких
комісарів?

Посередню відповідь на це дає позиція чесь-
ких промисловців, щодо привабних пропозицій з
боку СРСР. Побачивши скруту в Радянському
Союзі, чеські промисловці відмовились приймати
від більшовиків замовлення на борг. Можна ду-
мати, що не меншу обережність виявляють у пе-
реговорах з більшовиками французькі керманичі
господарської політики. Звичайно, у Франції є
досить популярна думка, — при допомозі пороз-
уміння з більшовиками відірвати СРСР від союзу
з Німеччиною. Але з другого боку, за такий союз
треба більшовикам платити кредитами. Але —
vestigia terrent (сліди лякають)... Німеччина
не може витягти своїх кредитів із СРСР, і в такій
ситуації навряд чи схоче Франція повторювати
німецький експеримент. Що можливе — це спро-
ба Франції ціною невеликих кредитів добути
ширші права на дешеву радянську нафту, щоби
бути незалежною від англьо-американських „наф-
тових королів". У всякому разі французько-
німецький економічний контакт, на чім клала
наголос при недавніх відвідинах французьких
міністрів у Берліні, не відкриває сприятливих
виглядів для СРСР, бо просто не хочеться вірити,
щоби Франція схотіла фінансувати Німеччину
на те, щоби німці давали ці кредити більшовикам
для піддержки „пятирічки".

Без сумніву цілий світ переживає велику
крізу. І нехай більшовицькі „москалі-чарівники"
в своїх комунікатах запевняють ввесь світ, що
тільки в СРСР „всьо обстоіт благополучно"; але
хто вміє бачити життя поза більшовицькими
схемами, може сказати, що світова кріза найтяж-
чим громом ударить і вже вдарила по всій си-
стемі СРСР. Легко сказати й написати — задо-
вольнити їжею та одежею широкі маси. Легко
сказати — припинити будову фабрик, припинити
виконання пятирічки. Але який відгомін це ви-
кличе в СРСР і особливо в середині самої кому-
ністичної партії? Задля свого пляну Сталін за-
гнав на той світ міліони невинних трудящих лю-
дей, задля утопії він обернув свою партію в отару
слухняних овечок, ліквідував направо й наліво
„ухили" та „опозиції". В політичній карієрі мос-
ковського диктатора в пятирічці все поставлено
на карту. Ті сотки тисяч комсомольців, що пові-
рили в соціяльне чудо і не шкодували себе й дру-
гих для досягнення поставленої мети, — ці пону-
рі ентузіясти індустріялізації опиняться перед
„розбитим коритом": вони не тільки не „перегна-
ли" Европи й Америки, але довели до того, що
поростає травою й павутинням вкривається на-
віть те, що ціною таких нелюдських зусиль збу-
дували. Вже не інтервенції, не „шкідники", не
„закордонні інтриги", а неможливість виконання
поставлених диктатурою плянів може підточити
цей режім зсередини.

Тому то таке рішуче московське „спросту-
вання" „безглуздих наклепів" про фінансові
труднощі СРСР є симптоматичне. Воно своїм оп-
тимізмом нагадує воєнні повідомлення про „по-
бідний відступ на заздалегідь підготовані пози-
ції", але роздратований тон його „демента" зра-
джує, що „є щось гниле у данськім королівстві".

В. Подорожній.

Дайте моральну й матеріяльну поміч тим, котрі впали жертвою найвищого громадянського обовязку!

Фінансові відносини в світі і ми.

Нарада представників українських фінансових і господарських установ у Львові.

В понеділок, 12. жовтня ц. р. вечором відбулася в дирекційній салі засідань Центробанку нарада представників наших фінансових і господарських установ, що застановлялися над усякими нашими господарськими справами, а між іншим і над теперішнім положенням у звязку з відомими фінансовими подіями в світі. У нараді взяли участь: директори „Центробанку" д-р Кость Левицький і дир. О. Саевич, директор „Дністра" Яр. Колтунюк, директор „Земельного Банку" В. Сінгалевич, директор „Народньої Торговлі" М. Заячківський і д-р Бариляк, голова „Ревізійного Союзу Українських Кооператив" сенатор інж. Юл. Павликовський, директори „Рев. Союзу Українських Кооп." пос. О. Луцький і І. Филипович. Пресу репрезентував ред. Мудрий.

Після обговорення низки своїх чисто внутрішніх справ учасники наради спинились довше і над теперішніми фінансовими відносинами у звязку з відомими подіями у широкому світі.

Розваживши фінансове положення у нас і за кордоном, присутні одноголосно ствердили, що споміж закордонних валют — долярова валюта Зединених Держав Північної Америки в даних обставинах найкраще обезпечує льокати і кредити, так що нема ніякої причини приймати замість неї якусь іншу закордонну валюту для забезпеки льокат і кредитів.

Нема сумніву, що колиб захитався найпевніший нині між валютами світу доляр, то тоді не встоялась би ніяка европейська валюта. Але доляровій валюті, що має найкраще покриття в золоті, ніяке поважне захитання не грозить, а тому і занепокоення з того приводу в деяких колах вкладників цілком неоправдане.

Адвокатура під кураделею.

Проєкт нової адвокатської ординації.

На денному порядку сойму дня 13. ц. м. знайшлося перше читання проєкту закону про устрій адвокатури (адвокатська ординація), прийнятого радою міністрів 25. вересня ц. р. Цей проєкт вводить уніфікацію адвокатури в цілій Польщі й усуває тим самим залежалий в соймовій правничій комісії проєкт окремого закону про вільне переселювання адвокатів. Останній проєкт є сьогодні зайвий, бо зголошений проєкт нової адвокатської ординації для цілої Польщі, що уxиляє в Галичині австрійську адвокатську ординацію з 6. липня 1868 В. з. ч. 96, в арт. 18. передбачує вільне переселювання адвокатів в окрузі тої самої палати без нового впису за двомісячним повідомленням, а в окрузі іншої палати, крім попереднього двомісячного повідомлення, вимагається ще окремого впису. На випадок відмови такого впису, прислуговує інтересованому (арт. 10) внести зажалення до відповідного апеляційного суду.

Зголошений проєкт вводить засадничі зміни в устрою адвокатури — особливо у нас, в Галичині. Перше, що кидається в очі, це *величезне обмеження свободи рухів і виступів адвоката в суді* та обмеження його громадянської діяльности поза судом, а передовсім передача адвоката на ласку і неласку судді на основі постанови арт. 82, проти чого піднесли вже рішучий протест всі адвокатські організації цілої Польщі. Ця протиадвокатська постанова (арт. 82) в проєкті адвокатської ординації звучить ось як: „Адвоката, що в письмі або в промові виступить проти права, добрих обичаїв, спокою або публичної безпеки, або виявить зухвале непошанування влади, може суд, розглядаючий дану справу, покарати негайно одною з дисциплінарних кар, передбачених в арт. 49. Оречення суду є негайно викональне. Коли видано його в суді першої або другої інстанції, прислуговує від нього відклик до Найвищого Суду впродовж двох тижнів від оголошення або доручення. Нинішня постанова не виключає примінення постанов про удержання поваги суду". Тут для пояснення подаю відразу постанови арт. 49. про дисциплінарні кари, котрими є: 1) упімнення, 2) нагана, 3) завішення в чинностях адвоката на час до одного року і 4) скреслення з листи адвокатів. Постанова арт. 82. проєкту є незвичайно грізною для цілого адвокатського стану — зокрема споміж т. зв. національних меншин — бо молоденький, нераз може ледви 25 літній судовий асесор, який ледви кілька тижнів тому здав судейський іспит, чоловік без юридичної і життєвої практики, — може *на підставі власної оцінки вичеркнути негайно з адвокатської листи старого, досвідного і солідного адвоката* та позбавити його можливости екзистенції. Не кажу вже, як великою небезпекою є постанова арт. 82 для українських адвокатів серед сучасної польської дійсности. Не диво, що цей артикул, як і цілий ряд інших артикулів в проєкті, буде творити предмет завзятих боїв і в пресі і в самому соймі.

Не місце в короткій часописній статті подавати повний зміст і критику обширного проєкту. До цього є у нас фаховий орган „Життя і Право".

Тут подам в чисто інформаційних цілях найважніші постанови проєкту, не входячи ширше в його річеву критику.

Згідно з проєктом (арт. 1) адвокатура творить одиницю професійного самоврядування на основі постанов адвокатської ординації і має правну особовість. Членами адвокатури є адвокати і адвокатські аплікантн (кандидати). Адвокатські палати творять правну особу й істнують тільки в осідку кожного апеляційного суду. Тому *на будуче у Східній Галичині буде істнувати лише адвокатська палата у Львові, а зате перестануть істнувати дотеперішні окремі адвокатські палати в Перемишлі й у Самборі, як рівнож окрема адвокатська рада в Луцьку.*

До обсягу ділання адвокатського самоврядування належать (арт. 3): 1) впис на листу адвокатів і аплікантів і їх викреслення, 2) надзір над їх професійною діяльністю, 3) дисциплінарне судівництво, 4) судівництво полюбовне між адвокатами і їх клієнтами, 5) кермування професійною освітою аплікантів (іспити адвокатські), 6) визначування з уряду оборонців і заступників сторін, 7) адміністрація майном палати і орґанізація самопомочі і 8) представництво професійних інтересів. Урядовою мовою (арт. 4) адвокатського самоврядування є польська мова. *Українські адвокати у Східній Галичині тратять всі свої мовні права*, бо досі зносилися вони з виділами адвокатських палат і дисциплінарних рад у Львові, Перемишлі і Самборі виключно в українській мові і у тій мові промовляли на загальних зборах, *що на будуче, згідно з проєктом — мусить припинитися.*

На листу адвокатів (арт. 6) можуть бути вписані повноправні польські громадяни „непорочного характеру", що знають польську мову в слові і письмі, скінчили в Польщі правничі науки з відповідними іспитами, перевели пятилітню адвокатську аплікацію (практику) і зложили адвокатський іспит перед екзамінаційною комісією в палаті адвокатській. До цієї комісії входить декан (президент) або віцедекан адвокатської ради як предсідник (арт. 94), два судді суду окружного або апеляційного, делеґовані головою (презесом) апеляційного суду і два адвокати, делеґовані адвокатською радою як екзамінатори.

Аплікація тріває пять літ в адвоката, який є т. зв. патроном аплікантa і *на будуче не треба зовсім судової практики.* У нас, в Галичині є ще чимало адвокатських аплікантів (кандидатів), що мають досі більше, як по пять літ аплікантської практики в адвоката — найчастіше без докторату, — але не маючи однорічної судової практики не могли здавати адвокатського іспиту. З хвилею, коли нова ординація увійде в життя, (а це має статися в дні 1. березня 1932), всі ті ветерани, хоч не мають докторату і судової практики, зможуть негайно зголоситися до адвокатського іспиту (арт. 103) і стати самостійними адвокатами. Незнаною в нас в дотеперішній ординації є постанова (арт. 84), що патроном аплікантa може бути тільки адвокат, який найменше від пяти літ є вписаний на адвокатській листі — себто, що молоді адвокати до пяти літ по вписі не можуть мати конципієнтів у своїй канцелярії.

Права аплікантів нормує арт. 91. Аплікант може заступити свого патрона на основі окремої повновласти в кожній справі в судах і урядах, за виїмком апеляційних судів, Найвищого Суду, Найвищого Трибуналу Адмін. і Трибуналу Компетенційного. В першому році практики аплікант може працювати тільки в канцелярії і в суді не може заступати патрона. По році практики може аплікант заступати іменем свого патрона всі справи перед городським (повітовим) судом і перед судом окружним як другою інстанцією (апеляки карні і цивільні), а по трьох роках аплікації всі справи перед судом окружним, як першою інстанцією.

Адвокатами можуть стати також особи (арт. 7), які мають щонайменше два роки служби на становищі судді, прокуратора, віце- чи підпрокуратора загальних судів, військових і адміністраційних. Вони є вільні від аплікації і адвокатського іспиту, але впродовж пяти літ не можуть отворити адвокатської канцелярії в тих місцевостях, де працювали на урядовому становищі, з виїмком місцевостей, де є апеляційні суди. Від аплікації та адвокатського іспиту (арт.8) є вільні також професори і доценти правничих наук в польських академічних школах, як і ті, що відповідають умовинам, яких треба, щоби зайняти становище судді, та мають щонайменше два роки державної служби на референдарських становищах.

Орґанами адвокатської палати (арт. 28) є: 1) загальні збори, 2) адвокатська рада і 3) дисциплінарний суд. Членів адвокатської ради і дисциплінарного суду вибирають загальні збори, що відбуваються кожного року у березні і в яких участь є обовязковою для кожного адвоката під загрозою гривни до 100 золотих. Виконавчим орґаном палати є адвокатська рада, що складається з 15 членів, а в палатах з числом адвокатів менше як 150 — з 9 членів. Рада вибирає споміж себе декана, віцедекана, секретаря, скарбника і дисциплінарного речника (прокуратора). До дисциплінарного суду вибирається одинайцятьох членів, що знова споміж себе вибирають презеса і його заступника. Дисциплінарний суд орікає в складі пяти членів. Ухвали на неявному засіданні западають в складі трьох членів.

Дальші подробиці щодо компетенції адвокатської ради, поступовання перед дисциплінарним судом і щодо екзамінаційних комісій — тут поминаю, як надто спеціяльні. Зазначу тільки, що крізь проєкт ясно пробивається тенденція вкоротити значно дотеперішню професійну свободу адвокатів і зробити їх залежними від органів судової влади і судової адміністрації. Це і зрозуміле, бо адвокатура в сучасній Польщі не тішилася ніколи ласкою згори і ще у свіжій памяти деякі вислови про адвокатів з нинішнього „рішаючого чинника". Зовсім інакше, як у всіх демократичних державах, чи навіть у фашистівській Італії, де адвокати мають найбільше передову ролю в громадянському і державному життю і є у загальній пошані.

Д-р Степан Баран.

З церковних справ.

Собор закарпатського духовенства в Америці заявився проти целібату. — Меморіял до Апостольської Столиці.

На зазив Преосв. Василя Такача, епископа закарпатських українців в Америці, відбувся дня 1. вересня 1931 в Пітсбургу, Па., в готелі Виллііям Пенн, собор закарпатського духовенства в Злучених Державах. В соборі взяло участь 104 священиків і він відбувся під проводом епископа Такача. Не явилось тільки кількох задля важних перешкод, але вони виправдали свою відсутність. Із звідомлень у пресі довідуємося, що собор приняв однодушну постанову **проти целібату,** який суперечить стародавньому звичаєві і привілеєві східньої церкви, що його папи римські, вселенські собори й унія потверджували. З уваги на те собор рішив вислати і зараз вислав меморіял до Апостольської Столиці у Ватикані з проханням привернути права греко-католицькій церкві. Перед собором о. совітник Йосиф Ганудя, парох з Клівленд, Огайо, видав був друком проєкти меморіялів до Апостольської Столиці, в яких між іншим заявився: 1) проти целібату; 2) щоби іменовано одного нашого епископа кардиналом і поставлено його головою Східньої Конґрегації у Ватикані; 3) щоби львівський митрополит був патріярхом греко-католицької церкви; 4) щоби на Закарпатті назначено трьох епископів, а епископ у Мукачеві щоби був митрополитом; 5) щоби для Америки, Канади і Бразилії назначено митрополита в особі епископа Василя Такача, а епископа помічника в Шікаґо для західньої части дієцезії.

Довкола особи д-ра Шахта.

У німецькій пресі появилися неперевірені звістки про втечу бувш. директора державного німецького банку д-ра Шахта за кордон у звязку з його ревеляціями про економічну політику Німеччини. Офіціяльне бюро Вольфа повідомляє, що промова д-ра Шахта в Гарцбурґу, яка дала привід до цих звісток, не мала в собі нічого такого, що було би тайною. Всі операції державного банку переведені у свій час були засобами менше-більше відомими і були зроблені під натиском обставин

„Нове вино у старих міхах“.

(Допис з Волині.)

Відновлення волинської Духовної Консисторії, про яке вже писала наша преса, та про що ще більше було розмов між волинняками, треба нарешті вважати фактом доконаним. Усунено трьох її членів — оо. Борецького, Данилевича і Яковлева, а на їх місце покликано людей свіжих — прот. Ковальського, ігумена івана Лавриненка та свящ. Ведибіду-Руденка. Незмінним залишився лише один — о. Тучемський, який здобув собі на Волині широку популярність „смиренним послушанієм“.

Всім відома правда, що відновлення не є завсіди покращанням. І в останній персональній реформі консисторії маємо конкретний приклад тієї правди. Новий склад консисторії робить спершу враження якоїсь комбінації, випадкової і поверховоі; але коли застановитися над ними з увагою, не можна не добачити в тій комбінації доцільности і продуманости: тож недармо від заповідження змін аж до їх переведення минуло 5 цілих місяців. Всі теперішні члени консисторії — походження українського: два з „тутейших“, два з емігрантів; три з них можуть хвалитися, що ніколи „русскаво дела“ не зрадили; щодо четвертого, то хоч він і ходив колись з міністерською текою в одному з кабінетів Петлюри, але, як людина „розумна“, вміє свою ідеольогію підпорядкувати особистим вигодам. І по катастрофі української державности, надягнувши на себе рясу, такими небезпечними річами, як українська національна культура, не бавився. Як видно, з національного погляду підбор членів консисторії зроблено як слід (звичайно тим, кому це треба). Не інакше виглядає він і з боку культурного їх рівня: один з них є цілком звичайний собі сільський піп; другий — монах, багатий на „смиреніе та послушаніе“, але не на життєвий досвід та знання культурних відносин на Волині; щодо третього, то крім міністерського „досвіду“, він має за собою 4 кляси духовного семинаря та пару семестрів Ветеринарного Інституту в Томську. Злобні волинняки жартують, що при наміченні теперішнього складу консисторії її зверхники виходили з заложення, що паства волинська — це осли і барани і то гіршої раси, для яких досить якихбудь погоничів і неукінченого ветеринаря.

І справді, остання реформа консисторії тісно звязана з системою управління православної церкви в Польщі, та особливо — на Волині; її переведено так, як вимагає ця система, для котрої потрібні фірма та сліпе знаряддя, а не думка і воля. Бо хто нині кермує церковними справами на Волині? Формально і на папері — варшавський митрополит Денис за допомогою духовної консисторії, а фактично — чинники цілком інші.. Митрополит Денис, занятий виключно своїм здоровлям, живе або в Отвоцку (коло Варшави) за неприступною огорожею своєї віллі, або відпочиває і лікується на заграничних курортах. Він приїздить на Волинь в свому довірочному оточенні; тому не може безпосередньо приглянутися церковному життю, кермує ним так і постільки, як і поскільки радять йому його спеціяльні дорадники, — фахівці від церковних справ, на чолі з п. Покровським, секретарем консисторії. Щодо останньої, як установи, то вона істнує, як орган виконавчий і фірма; її члени держаться постільки, поскільки вміють іти по лінії дорадників, пристосовуватися до їх думок та до двох головних канонів сучасного управління: „гані манету“ та „спасай матушку Расею“.

Консисторія попереднього складу до подібної ролі мало надавалася; тому льогічно — її прочищено. Кліка митрополітальних дорадників — заправителів духовної Волині — тепер тішить себе надією на спокійне панування під новою, цілком податливою, фірмою. Тішить, але надармо! Широкий поступ на Волині релігійної байдужности і сельробівської безбожности з одного боку; а з другого унійної акції — пророчить взагалі кінець у близькій будучині їхньому пануванню, разом з цілою системою нинішнього церковного управління та їх фірмою.

М. Забужний.

Після смерти М. Галущинського.

ДАЛЬШІ ЗАЯВИ СПІВЧУТТЯ

прислали: українські національні діячі в Ліежі,
чит. „Просвіти“ в Перекосах, пов. Калуш, б. по-
сол О. Вислоцький, політичний вязень у Золо-
чеві. Петро Бігус у Черчі.

ВІДГОМІН НА ПРОВІНЦІЇ.

На вістку про смерть М. Галущинського
вивішено на будинку Повіт. Т-ва Кредитового
„Віра“ в **Раві Руській** чорну хоругов, а на му-
рах міста появилися плякати від філії „Просві-
ти“ й окремо від усіх культурно-освітніх та
економічних установ. Дня 26. IX. всі установи
в Раві відбули спільне жалібне засідання, на
якому промовляв голова філії інж. Василь Тер-
пелюк. Філія видала поклик до своїх читалень,
вби вшанувати память Покійного окремим
святом. Дня 29. IX. відбулося в місцевій паро-
хіяльній церкві поминальне богослуження. На
фонд ім. Галущинського зложило 28 установ
та громадян з Рави 145 зол., які будуть вика-
зані окремо.

Читальня „Просвіти“ в **Черчі** відбула жа-
лібне засідання і вислала на фонд ім. Галущин-
ського 10 зол. Панахида відбулася 27. IX. в год.
5. попол., після чого була у просторій салі Нар.
Дому ще й жалібна академія, на якій промовля-
ли: дир. Петро Бігус, ревізор ПСК у Рогатині
п. Хоптяк (учень Покійного), селянин Василь
Беслядинський, що оповідав про значіння на-
родного університету в Черчі, що розвивався
в 1913/14 рр. завдяки Покійному. Наконець дир.
Бігус відчитав одну розвідку М. Галущинсько-
го на тему позашкільної освіти. Академію за-
кінчено співом „Вічная память“. На Нар. Домі
вивішено чорний прапор.

Свята „Рідної Школи“.

РЕМЕЗІВЦІ.

Дня 13. вересня ц. р. святкувало громадян-
ство Ремезовець ювилейне свято „Р. Ш.“ кон-
цертом у домівці чит. „Просвіти“. На програму
складалися: реферат, продукції місцевого му-
жеського хору та декламації членів театр. гурт-
ка. Концерт почався в год. 7. веч. при видатній
участи місцевого громадянства і представників
сусідніх громад гимном ремезівської читальні
(„Одної Неньки ми діти“), який для неї спеці-
яльно склав проф. О. Залеський зі Станиславо-
ва. Хор співав під проводом студ. фільос. Р.
Завадовича. Реферат про минуле і завдання
„Р. Ш.“, виголошений під строгою контролею
представника влади, урядовцем філії „Просві-
ти“ в Золочеві п. Ів. Видрівським, зробив поміт-
не враження. Хор відспівав удатно прекрасний
марш Недільського: „Засяло сонце золоте“,
Стеценка: „Зійшов місяць високо“, Леонтови-
ча: „Отамане, батьку наш“, та „Сонце низень-
ко“. Виступи хору перетикано декламаціями
місцевих аматорів: В. Пукіцького („Каменя-
рі“), Гані Чепак („Колиб ти знав“) і Гані Шко-
руда („Вчіться“). Концерт, хоч невибагливий
програмою, вражає щирістю і доброю волею
виконавців причинитися в міру можливости до
скріплення зрозуміння серед мас ідеї нашого
рідного шкільництва.

ПЕРЕМИШЛЯНИ.

Повітове свято „Рідної Школи“ в Пере-
мишлянах відбулося заходами перемишлян-
ського кружка „Р. Ш.“ дня 21. вересня 1931.
Перед святом відправили чотири священики в
місцевій церкві панахиду за померших членів
„Р. Ш.“ На панахиді було приявних кілька со-
ток народу і делегат Головної Управи „Р. Ш.“
По панахиді наповнилася саля Народнього До-
му по береги місцевим міщанством, селянством
з дооколичних сіл та місцевою інтелігенцією.
Навіть бічні убікації „Н. Дому“ були перепов-
нені. Свято відкрив святочною промовою і ви-
голосив реферат про ідеольогію „Рідної Шко-
ли“ делегат Головної Управи „Р. Ш.“ дир. Дом-
бровський. По рефераті почалася дуже богата
концертова частина, яку виконали діти „Р. Ш.“
з Гулькова (перемишлянського пов.) та лада-
нецький мішаний і мужеський хор. Діти вико-
нали такі точки (хорові співи): 1) „Максим Ко-
зак Залізняк“, 2) „Гей орле, орле“, 3) „Гей ізза
гори“, 4) „Стоїть явір“, 5) „Ой ти знав“; декля-
мації: „Великий день“, 7) „Рідна Школа“, 8)
„В рідній школі“, 9) „Як заяці хату будували“
і 10) „Сварка на сцені“ (діяльог) та 11) лугові
вправи. Ладанецький мішаний хор відспівав:
12) „Ой зацвила“, 13) „Ой на горі“, 14) „У діброві“, 1[illegible]) „Дударик“, 16) „Щедрівка“ (Давини), 17) „Страшний суд“, 18) „Чумарочка“. Мужеський хор: 19) „Народе мій“, 20) „Чорнірілля“. Всі точки виконано цілком удачно на повне вдоволення публики, яка нагороджувала виконавців гучними оплесками та окликами. Настрій публики підчас цілого свята був дуже святочний, а на лицях усіх приявних можна було вичитати не тільки духове вдоволення, але й пошану для тої нашої всенародньої установи „Р. Ш.“, що так гарно виховує українські діти. Здається, що в багатьох серцях зродилося побажання завести у себе діяльний кружок „Р. Ш.“, а опісля й таку приватну рідну школу, яка є вже в Гулькові, щоб і їх діти виховувалися в такім теплім національнім дусі й так гарно вчилися, як гульковецькі. Після свята довго ще розмовляли між собою селяни з дооколичних громад про рідношкільні справи та висказували побажання, щоби й по їх селах позакладати кружки „Рідної Школи“. Цею справою займеться певно Повітовий Кружок „Р. Ш.“ в Перемишлянах, який в цьому році помітно збільшив свою діяльність.

Учасник.

КАМІНКА СТРУМІЛОВА.

З нагоди 50-літнього ювилею „Рідної Шко-
ли“ уладив кружок „Р. Ш.“ в Камінці Стр. при
співучасти Секції Студентів, Секції Молоді та
аматорського кружка з Тадань урочистий вечір
дня 14. жовтня. Вечір зачався молебнем до
Пресв. Богородиці, а в 5 год. зійшлися грома-
дяни до Народнього Дому на академію. На по-
чаток камінецький хор відспівав гимн „Рідної
Школи“, відтак делегат зі Львова п. Вахнянин
виголосив реферат про значіння „Рідної Шко-
ли“ та конечність матеріяльної і моральної до-
помоги тому Товариству громадянством цілого
повіту. Дальше слідували хорові продукції та-
данського кружка, дуети Секції Молоді і декля-
мації. На закінчення виставлено живий образ
під мотив „Учітеся, брати мої..“ Саля була бит-
ком набита. З огляду на загальну скруту акаде-
мія під оглядом доходу не дуже дописала, але
зате осягнула значний моральний успіх.

Кн. Волконський у Львові?

Вістки польської преси про його заходи в справі піддання греко-кат. церкви під юрисдикцію комісії „Pro Russia“.

Польські ґазети розписуються про те, що
недавно був у Львові спеціяльний висланник
комісії „Pro Russia“ кн. Волконський, який від-
був низку довірочних розмов з ексц. митропо-
литом Шептицьким у справі реорганізації
греко-кат. церкви в Галичині **в тому напрямі,
щоби вона підлягала юрисдикції комісії**
„Pro Russia“ замість конґреґації „Pro Ecclesia
Orientali“. Тепер, мовляв, у ватиканських кру-
гах широко коментують рапорт у цій справі
згаданого кн. Волконського.

На основі того рапорту кн. Волконського
заходи в цьому напрямі приняв Епископат гре-
ко-кат. обряду **неприхильно**. Відповідь на до-
вірочну анкету, що її дали греко-кат. еписко-
пи, випала **негативно**.

Наслідком цього — пишуть польські часо-
писи — теперішній голова комісії „Pro Russia“
архиепископ д' Ербіні і його найближчий по-
мічник кн. Волконський уважають за головну
свою задачу **вдержати під своєю юрисдик-
цією місійну акцію епископа** Чарнецького
на північно-західних землях.

До цих інформацій польської преси дода-
мо, що подібні вістки про заходи деяких ва-
тиканських кругів у справі віддання греко-кат.
церкви під юрисдикцію комісії „Pro Russia“
появилися були в тій-же пресі перед дво-
ма місяцями. Тоді з авторитетних кругів
нашої церкви вістку про такі заходи запе-
речено.

—o—

З побуту посла М. Лучковича у Львові.

Дня 13. ц. м. відвідав посол М. Лучкович низку наших економічних установ в товаристві інж. Е. Храпливого.

В Ревізійному Союзі Українських Кооператив познайомили нашого гостя директори О. Луцький і І. Филипович з цілістю нашої кооперативної організації. Опісля шан. гість оглянув бюра РСУК. В Земельному Банку Гіпотечному давали вияснення дир. В. Сінгалевич і дир. д-р Кривуцький. В „Сільському Господареві" д-р Холевчук і інж. Храпливий познайомили гостя з нашою працею в ділянці суспільної агрономії; у Центросоюзі змалювали дир. М. Творидло і дир. І. Мартюк нашу кооперативну організацію загального закупу і збуту та нашу кооперативну продукцію, зокрема продукцію мила і ниток. У Центробанку познайомили гостя през. д-р Кость Левицький і дир. Саевич з цілістю наших кооперативних кредитових питань. Опісля відбув посол Лучкович довшу конференцію з головою РСУК інж. Ю. Павликовським та директором „Нар. Торговлі" М. Заячківським, при чому порушили теж справу нашої заморської еміграції. В „Рідній Школі" повитали гостя дир. В. Кузьмович і д-р М. Коновалець та представили наші здобутки на цьому полі. У товаристві ред. В. Мудрого відвідав п. Лучкович Т-во „Просвіта". Там довідався посол Лучкович про освітну працю у нашому краю. Після оглянення усіх установ гостили посла Лучковича обідом п-во Н. і д-р Л. Макарушки. Пополудні відвідав пос. Лучкович в товаристві ред. Романа Купчинського Національний Музей та виставку образів, яка там під цю пору відбувається. День закінчило прийняття в честь гостя у панства І. і д-ра Д. Левицького.

Наші календарі на 1932 рік.

Календарі віддавна заступали нашій рідні єодну книжку. У часах книжкової скрути вони були одним із ліків, що піддержували слабий книгарський ринок. В останніх роках зросло сильно зацікавлення календарями; ріжні видавництва та установи почали творити власний тип календаря і здобувати коло постійних читачів. „Просвіта", „Червона Калина", „Т-во допомоги Емігрантам з України" вважали щорічне видання календаря своїм обовязком і одною з важних позицій у своїм біляньсі.

„Просвіта" пробувала за останні роки давати наперемінy календарі ріжного роду; раз чисто природничий, раз більше літературний, то чисто освітній. Цього року він наскрізь інформаційний, присвячений виключно організаційним справам „Просвіти". До календаря доданий „Провідник по Львові й краю" з адресами діячів і установ.

„Історичний Календар-альманах Червоної Калини" під редакцією Льва Лепкого, складається головно з воєнної белетристики, відомої нам із численних видань цього видавництва. Рік за роком кожний такий том приносить нові спомини та картини з нашої визвольної війни. Описи важніших історичних подій чергуються із оповіданнями. Перші як хроніка є матеріялом для історика, другі доповнюють бібліотеку нашої воєнної белетристики. Більшість нарисів є на-пів історичними споминами, на-пів особистими враженнями. Між ними находимо відомі прізвища А. Крезуба автора „Партизанів", Р. Купчинського, артиста І. Іванця, В. Юрченка, М. Залеського, Ф. Коковського, Я. Курдидика, далі М. Горбового, В. Раєвського, І. Федева, Д. Ґонти, д-ра М. Андрусяка, Даушкова, І. Шміґельської-Климкевич, П. Решетила-Мицак, В. Заріцького, І. Рогатинського, І. Курки та Л. Веринського. Є це великий том на 160 сторінок із кільканадцяти фотографіями з фронтових подій і запілля. Гарна колірова обгортка Е. Козака.

Календар „Дніпро", видаваний „Товариством Допомоги Емірантам з України у Львові" має також кілька споминів із доби нашої визвольної боротьби. А саме: Б. Гоманна „Тобі Україно!", що переходить у белетристику, Ол. Кузьмина „Преферанс", Юр. Колларда „Горобина ніч", В. Юрченка „За покликом бандури", Нат. Дорошенко „Початки української революції в Проскурові", Ф. Дудко дає оповідання „Козачка", а Є. Маланюк психольоґічний нарис „Два Шевченки". Обгортка календаря відомого ґрафіка М. Бутовича.

Новинкою між календарями є „Календар для всіх", зредаґований на зразок американських новорічних „альманахів". Замість довгих оповідань і розвідок — короткі нариси, багато всячини з усіх ділянок знання і практичного життя, перетиканих ілюстраціями, віршами, порадами, дотепами та популярними статейками. Є тут про історію Галичини, про наші політичні партії, про ріжні українські міста, про літературу, лікарські поради, про фотоґрафію, кіно й радіо, поважні та веселі вірші, воєнні нариси й спомини та чисто практичні поради. Одним словом „для всіх".

Ще популярніший, призначений для широких мас це „Золотий Колос", який досяг небувалого в нас накладу 50.000 примірників. Поділений він на три частини: письменницьку, господарську та практичну. Письменницька це легкі оповідання та вірші і популярні оповідання, господарська дає ради пасічницькі, про городину, дріб, садовину, зела, худобу, практична дає вказівки щодо законів (ревізії й арештування), слабостей то-що. Оба мають колірові обгортки арт. І. Іванця.

Календар „Сільський Господар" виданий Краєвим Господарським Т-вом „Сільський Господар" і Союзом Кооперативних Союзів „Центросоюз" має кількадесять фахових статтей найбільше відомих наших аґрономів та інжинірів. Крім загальних питань з аґрарної політики маємо тут низку статтей із хліборобської практики, з луківництва, садівництва, городництва, лісівництва, птахівництва, пасічництва, шовківництва, рибальства, про плекання домашніх звірят, відомості з ветеринарії, кооперації, статті про меліорацію, комасацію і т. д. Є це великий том на 240 стор., прегарно виданий. Майже до кожної статті додані ілюстрації та рисунки.

В-во „Русалка" випустило, як що року два дешевенькі календарі „Русалка" та „Веселий Календар", складені із т. зв. „всячини".

——o——

ОСТАННІ ВІСТИ

БІЛЬШОВИКИ АРЕШТУВАЛИ РИЛЬСЬКОГО?

З Риги повідомляють, що в Києві арештували відомого поета Максима Рильського, який недавно переклав Міцкевичевого „Пана Тадея".

ППС ДОМАГАЄТЬСЯ АВТОНОМІЇ ДЛЯ СХ. ГАЛИЧИНИ.

До сойму вплинуло внесення Клюбу ППС, яке домагається, щоби землям, на яких живуть у більшости інші національности, надати автономію. Це торкається передовсім Сх. Галичини. Проект такий внесла була ППС уже й у 1925 р.

СОЙМ.

На вівтірковому засіданні сойму прийняли в 3. читанні без дискусії новелю до закону про здержання авансів. На другому місці денного порядку був проект закону про додаток до доходового податку. Реферував в імені скарбової комісії пос. д-р Черніховський (ББ). Проект цей прийняли без дискусії в 2. і 3. читанні. При обговорюванні проекту закону про надзв. додаток до держ. доходового податку промовляв віцеміністр скарбу Завадський. Він сказав, що при шуканні джерел доходу основувалися на принципі под. слушности, щоби не обтяжувати занадто госп. життя та щоби проектовані впливи були реальні. Принцип слушности вимагав, щоби звернутися передовсім до доходового податку, який і в теорії і в практиці вважають найсправедливішим. Одначе не всі доходи є однаково плинні. В обговорюванім тепер проекті введено ріжницю між госп. доходами й доходами з платень. Доходи власників домів є тепер ліпші ніж селян, промисловців, купців і т. д. Міністр не скриває, що нові закони потягнуть за собою великі жертви, та вони є конечні. Закон прийняли в 2. і 3. читанні. Проти закону голосували всі опоз. польські клюби й нац. меншини. Опісля маршал перейшов до 8. точки денного порядку, себто до 1. читання 27 проектів законів. Низку проектів відіслали в 1. читанні до відповідних комісій.

В дискусі промовляв пос. **Пеленський** (УНДО), який заявився проти крізового податку.

Гостру промову виголосив пос. Заремба (ППС), який м. ін. сказав: Премієр Пристор згадував, що Польща є живим приміром перетрівання крізи. Те саме можна сказати про небіжчика, який вже нічого не потребує. (Голоси із ББ: Ви давно вмерли в чоботах!). Уряд відкликується до суспільности, щоби співпрацювала. Після Берестя й усіх актів насилля, коли стоїмо перед поразкою, уряд каже до суспільности: Ходи й помагай нам! Зародки самоврядного життя уряд стоптав. Не маємо обезп. самоврядування (голос із ББ: То ціле щастя!). Ви ще колись тяжко заплатите за ті всі історійки, за тих усіх комісарів, яким платять три й чотири рази більше, за тих злодіїв, яких ви нам поприсилали. (Віцемарш. Полякевич прикликає до порядку за узагальнювання закидів). Коли опісля бесідник пригадує Берестя й наглі суди, марш. Світальський прикликає його двічи до порядку.

Бесідник кінчить заявою, що нові податки обтяжують лише вбогих, а треба би потягнути до несення жертв маючі кляси.

При проекті закону про устрій адвокатури промовляв пос. Новодворський (Кл. Нар.). Закон відіслали до правничої комісії. До відповідних комісій відіслали й усі інші проекти.

Найближче засідання в пятницю.

УВІЛЬНЯЮЧИЙ ПРИСУД У ЧЕНСТОХОВСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

Апеляційний Суд у Варшаві уневажнив присуд Окружного Суду, який засуджвав Жиґмонда Качика та Меч. Чемплінського на кару 12-літ. вязниці. Вони були обвинувачені у співучасти в масовім убивстві в ченстоховській Касі Хорих. Апеляційний Суд увільнив обох згаданих засуджених.

СТАР. ПОРЕМБАЛЬСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ЛЬВОВА?

Є чутки, що на становище президента міста Львова висунули теж кандидатуру бувшого дрогобицького старости Порембальського.

НАРАДИ СОЮЗУ НАРОДІВ ПРО НЕПОРОЗУМІННЯ НА СХОДІ.

Повідомляють з Женеви, що вчора почалися наради Ради Союзу Народів у справі Манджурії. У нарадах беруть участь Бріян, Ґранді, Рідінґ і представник Німеччини Муціюс. Представник Китаю заявив, що його уряд покладає свої надії на Союз Народів і Зединені Держави; неполагодження мирним способом японсько-китайської боротьби за Манджурію закінчилоб намагання роззброєння світу та ідею миру. На закінчення нарад промовив Бріян, який підчеркнув заяву Японії, що вона хоче лише забезпечити своїх громадян у Манджурії, та заяву Китаю, який зобовязується взяти на себе опіку над тими японцями. Предсідник Ради Союзу заявив, що в тих умовинах справа буде полагоджена без війни. Слідуюче засідання Ради буде в пятницю.

АМЕРИКА ХОЧЕ ПОЛАГОДИТИ КИТАЙСЬКО-ЯПОНСЬКЕ НЕПОРОЗУМІННЯ.

Зединені Держави вислали телеграму Союзові Народів, в якій заявляють, що допоможуть полагодити китайсько-японське непорозуміння. Уряд Зединених Держав переконаний, що його допомога дуже потрібна та жадає від Союзу Народів, щоби скріпив свою увагу та старався всіми силами, якими розпоряджає, усунути непорозуміння на Далекому Сході. Зединені Держави піддержать ці зусилля та не забудуть про зобовязання Китаю й Японії супроти інших держав на основі париського договору.

БРІНІНҐ НА ТРИБУНІ.

13. жовтня будинок райхстаґу окружила поліція. Більший відділ поліції був теж у середині райхстаґу. Коли канцлер Брінінґ з членами уряду війшов на салю, комуністи кричали: „Канцлер голоду! Канцлер декретів!".

Опісля промовляв канцл. Брінінґ. Він підчеркнув, яке значіння має злука мін-ства райхсвери та мін-ства вн. справ у руках д-ра Гренера. Як керовник закорд. політики, канцлер впевнив, що її вестимуть дальше в дусі розмов, які ведено ост. місяцями з урядами ріжних держав. Згадуючи про господарську крізу, канцлер сказав, що кріза англ. фунта поставила німецький уряд і банки перед нові завдання. Уряд постановив покликати дорадну госп. комісію, якої радитиметься відповідно до потреби й разом із нею опрацює госп. програму на найближчі місяці. Щоби програму цю перевести, треба устабілізувати нім. марку. Опісля бесідник звернувся гостро проти партії т. зв. нац. опозиції. Зазначив, що радше згодиться, аби його обвинувачували в зраді рідного краю, ніж мав би зійти з вибраного шляху. Такі вісти, як їх поширювано на ґарцбурськім конґресі, підкопують основи пляну не лише теперішнього уряду а й тих, які прийдуть після того уряду.

З життя українців за океаном.

Відкриття дому Інституту „Просвіта" в Ріджайні, Саскачеван.

У днях 5., 6. і 7. вересня святкувала філія Канадійського Українського Інституту „Просвіта" в Ріджайні, Саскачеван, відкриття свого новозбудованого дому. Дім уже вповні викінчений, дуже гарний, практичний і вигідний. Має вартість 20 тисяч долярів.

Торжественний акт відкриття відбувся в неділю, 6. вересня, в годині 2·30 сполудня в присутности представників уряду Саскачевану, міста Ріджайни, місцевого духовенства ріжних церков і ріжних українських товариств місцевих та позамісцевих.

Представниками Головного Виділу Інституту „Просвіта" у Вінніпеґу були Р. Калинюк і Я. Попель. Ґрупа гостей з Вінніпеґу складалася з 9 осіб.

Головними господарями і бесідниками свята були: адвокат В. Балешта і голова Інституту в Ріджайні М. Гук.

В суботу вечором відбувся концерт „Рідної Школи" при Інституті в Ріджайні під управою Сестер; в неділю вечором бенкет, а в понеділок рано довірочні наради.

Збірка жертв дала коло 250 долярів готівкою крім деклярацій.

——о——

Льойд Джордж до своїх виборців.

Після довшої мовчанки Льойд Джордж оголосив свій перший виборчий поклик, в якому промовляє за свобідною торгівлею. Він заявляє, що піддержуватиме кандидатів з усіх партій, які боронитимуть свобідної торгівлі, як підойми англійської торгівлі та торговельної фльоти. Герберт Самуель приєднується до цього голосу, кажучи, що мита не охоронили досі ніодної держави від безробіття.

Маніфест ліберальної партії підписаний на першім місці цими двома провідниками домагається громадської контролі фінансів, виборів, комунікаційних шляхів та залізного промислу.

Цікавою є рада голови старого ліберального союзу, щоби ліберали не ставили своїх кандидатів у тих округах, де не мають виглядів на успіх, щоби цим не зміцнити робітничої партії.

Поліцаї обвинувачені за побиття вязнів.

Прокуратор окружного суду в Торуні виступив із актом обвинувачення проти кількох поліційних службовиків і комісаря Конарського за це, що побили демонстрантів, арештованих після демонстрації Центроліву 14. вересня м. р.

Розправа відбудеться перед окружним судом в Ґрудзьондзі, куди її переслали.

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. ІІ. пов. Тел. 54-46.** 254—?

— **Ювилейне свято в честь Василя Стефаника в Коломиї** переложили з 18. жовтня 1931 р. на 15 листопада ц. р., тому, що 25. жовтня ц. р. відбудеться в Коломиї велике свято „Рідної Школи".

— **Листові оплати покищо непідвищені.** Багато людей думало, що доплата до листів на безробітних вже обовязує, та надає листи оплачені 5 сот. вище вимог почти. Зазначуємо, що покищо платиться за листи лише звичайні оплати: 25 сот. за краєві, 15 сот. за місцеві листи.

— **З львівської хроніки.** З клуні пропали два перегонові коні Володислава Ґутовського з Суходолів, варт. 4.000 зол. — З крамниці Коца при вул. Академічній зникла готівка 400 зол. — З мешкання Врублевського, при вул. Ґрундвальській, забрали непрошені гості одяги варт. 600 зол. — Крамницю Т. Єлінґа, при вул. Львівській, відвідали невідомі покупці та винесли товари варт. 600 зол. — Міський трамвай ч. 125 зударився з вантажним возом на вул. Потоцького. Відламки розбитої шиби поранили керманича трамваю. — До лічниці відвезли 19-літню робітницю „Бранки", Марію Баранську, яка намагала отруїтися сільним квасом

Відгуки дня.

Трутка на щурі.

— Війну зі щурами веде не тільки Львів — говорив мені недавно один лісовик з далекої глухої провінції. — У нас щурів так само нищать. Безжалісно, безпощадно, всіми способами і до останньої лаби.

— Чим-же ви їх нищите? — питаю.

— Староство присилає нам трутку. Шле навіть там, де щурів на лік нема. Хіба бери і спроваджуй.

— А в вас є?

— В нас було кілька штук, тому я взявся за їх знищення. Послухайте, що з цього за історія вийшла:

Приходить до мене якась пачка з трутков. З кожного боку, зверху і в середині — страшна трупяча чашка і осторога: „Обережно! Смертельна трутка!!" Очевидно — я обходився дуже обережно. Маю досвід з мисливської практики. До трутки треба в рукавичках, бо що до чого — витягнеш копита як має бути... Читаю спосіб приладження: „Вимішати трутку з пшеничним тістом і спекти паланички!" Сам замісив тісто, сам трутки домішав, сам спік. Небезпечно давати служниці, трупяча головка — не жарт. Спеклися паланички гарно і я казав поставити на вікно, щоби простигли. А сам ходжу та вважаю, щоб де часом не вліз кіт, чи пес, бо шкода звірини. Марно згинулаб.

Але під вечір мав якусь важну роботу, а поправді, то трохи й забув про трійливі паланиці. Може за годину вертаю, дивлюся на вікно — нема моїх паланиць. У мені дух заперло.

— Де паланиці? — питаю служниці!

Вона тільки плечима здвигнула:

— Не бачила — каже. — Я мусіла до коров піти, та й не знаю.

Сиділи в мене тоді в кухні лісові робітники. Вони саме зіли вечерю і позакурювали. Як почули про паланиці, якось зніяковіли, а один каже:

— Та то ми, прошу пана, зіли. Ми думали, що то для нас. Ніхто нам не сказав, що то до покою.

Уявіть собі: дванацять паланичок зі страшною трутков. Певна смерть! Облив мене холодний піт, ноги почали трястися.

— Будете в кухні ночувати — кажу до робітників. — Нікуди не йдіть, бо мені вас буде треба.

— Добре, прошу пана.

Ледви доволікся я до кімнати. Щастя, що маю телефон:

— Гальо, гальо. Зараз прошу прислати лікаря. Страшне отроєння.

Жду на лікаря і що раз заглядаю до кухні. Ануж не дочекають до його приїзду!.. Але бачу: сидять мої робітники і ґуторять собі про це та про те. Бідні люди, не уявляють собі навіть, що в їх шлунках смерть чаїться.

Приїхав лікар.

Привіз з собою якісь ліки, якісь горнята, шлявхи і хотів зараз приступити до операції. Але потім надумався.

— Не треба — каже — покищо зачіпати біди. Пождім на якісь обяви.

І ми переждали так цілу божу ніч, весь час навідуючись до отроєних.

— А отроєні?

— Цілу ніч хропіли собі в кухні на всі заставки, а рано пішли до роботи. Ще й сміху наробили, розповідаючи, як то вони „панські" паланиці стеребили. „Оттаку вечерю, то але!" — говорили ще не раз і не два.

— А за трутку ви заплатили?

— Ще ні. Вніс протест. Повинні взяти під увагу. Як думаєте?

— Сумніваюся.

Галактіон Чіпка.

— **„Орбіс" переносять до Варшави".** Кружляє поголоска про перенесення львівської дирекції „Орбісу" до Варшави.

— **Американець про Рядянщину.** У нюйорському часописі „Сан" оповідає про свої враження з побуту на Рядянщині американець Карло Кичен. У цьому часописі подав він недавно свої помічення про пятилітку. Він признає, що на Рядянщині всі працюють, але видатність праці незвичайно мала: треба 4—5 робітників, щоби виконали працю одного американського робітника. Рядянські вироби не можуть покищо загрожувати ринкам збуту німецьких, англійських і американських товарів, бо їх якість низька. 14 літ пробують більшовики удосконалити свою промисловість, а досі не поступили ні трохи вперед. Бюрократизм на Рядянщині розпаношився ще більше, як за царських часів. Недбальство доходить до вершка та нема сили його викоріните. Рядянщина це хліборобська країна, у короткому часі не можна перемінити її на промислову. З таким матеріялом надіятися перевести плян пятилітки — неосяжна мрія.

— **Морожені страви в ресторанах Ню-Йорку.** У ресторані Ванамейкера в Ню-Йорку завели постачання морожених страв. Подають мясо, рибу, городовину й овочі. Цю новість придумав Бирдсей. Він замітив, що в підбігунових околицях риба, витягнена з води, негайно замерзає на воздусі. Коли її привезти в теплі околиці та кинути до води, вона відживає. Те саме випробував він з овочами й яринами. Заморожені весною суниці можна подавати аж у зимі й вони будуть такі свіжі, якби щойно принесені з ліса. Те саме з іншими харчами.

— **Білі палиці для сліпих у Польщі.** Мін-ство внутр. справ уповажнило Т-во Невидющих Робітників приготовити білі палиці для невидющих цілої Польщі. Т-во приготовило покищо палиці для сліпих Варшави; білі палиці з металевим обрамуванням зі значком Т-ва „З. П. Н." При помочі тих палиць сліпі мешканці міст під час свого переходу через вулицю зможуть спинити на хвилину весь рух возів, трамваїв і авт. Всі сліпі матимуть крім палиць теж виказки для доказання своєї невидющости.

— **Панчішки — рукавичками.** В карнаваловому сезоні 1931—1932 пануватиме нова жіноча мода: грецькі сандали замість сьогоднішних півчеревиків. З огляду на нову обуву, панчішки не матимуть одностайних стіп, але осібну перединку для кожного пальця.

— **На вершку вулькану Шангай.** Американська наукова прогулька під проводом каліфорнійського природника Мура вийшла на вершок вулькану Шангай, висоти 17.500 стіп, у Еквадорі. Попередні дослідники цього вулькану завжди мусіли завертати зі шляху не дійшовши до вершка. Мур під доглядом двох індіян-провідників добрався до вершка та записав на фільмовій стрічці кратери вулькану. Попередній дослідник англієць Джордж Дойт висловився, що на вершок вулькану ніяка, хоч би найсміливіща людина не вийде. Ці слова заохотили американців: вони залюбки беруться до „неможливого".

— **Крізь нічну темряву від океану до океану.** При кінці вересня ц. р. відкрили для вигоди подорожних нічний воздушний шлях Ню Йорк-Шікаго, таким робом осягнули безпосереднє получення Ню Йорк-Сан Франціско. Головна станиця для подорожних від океану до океану є в Пенсильванійських горах, 2000 стіп над рівнем моря. Подорож тревае 28 годин. На шляху є менші станиці, получені бездротним телефоном для передачі вісток про погоду. Шлях освітлює 900 лямп.

— **Холера в Бассорі.** Віденські денники повідомляють: З персько-белюджустанського кордону пройшла пошесть холери до Бассори. Захелужали 1.003 особи, 526 хворих померло.

— **Сто міліонів у підземеллях.** У підземеллях монастиря Герен найшли скарбницю, виповнену золотом, варт. 100 міліонів франків. Скарбницю відкрили на основі записок із 10-ого століття. Половину скарбу одержать бельгійські селяни, бо скарбницю найшли на їх полях, другу особи, що відкрили дорогу памятку минулого.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В четвер 15. X. ц. р. в 19. год. відбудеться виклад д-ра О. Береста і д-ра Ю. Кордюка „Про агранульоцитозу" у домівці Т-ва при вул. Ґродзіцьких ч. 4/ІІІ.

З судової салі.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ПРОТИ І. ДЖИДЖОРИ І ТОВ. У ЛЬВОВІ.

Вчора до пізної ночі переслухували решту обвинувачених, які не признавалися до ставлених їм закидів.

Сьогодня (13.X.) почалося переслухування свідків прокуратора. Це переважно пошкодовані селяни з Петликовець Ст., тамошній римо-кат. парох і катехит та жінка війта Осядача, що складала зізнання на обставину перебування обв. О. Гука в її хаті в хвилині вибуху пожежі в селі. Всі вони не внесли назагал нічого нового до справи, одначе в богатьох місцях їх зізнання ріжняться від попередніх, зложених в суді, переважно з користю для обвинувачених. Те саме можна сказати і про Фідеркевича, головного обтяжуючого свідка для обвинувачених, з Підгаєччини.

Крім свідків прийшов також до голосу знавець-хемік, що подав докладну аналізу жужля, найденого на згарищі у Петликівцях Старих, який, як виходить з опінії знавця, був саме тим запальним засобом, що спричинив пожежу.

Переслухання дальших свідків, покликаних у значній кількости на цю розправу, відбуватиметься ще протягом найближчих

——о——

Дописи.

ДМИТРОВИЧІ. *(З культурно-освітньої праці в нашому селі.)* Культурно-освітне життя в нашому селі, почавши від минулого року, починає проявлятися все живіше. По скінченні будови читальняної домівки та після упорядкування її по минулорічній осіні настала в селі значна консолідація, так, що про партійництво вже й не чути, а натомість молодь, завдяки ініціятиві абс. політехніки Голода Романа та п. Музики Павла, починає проявляти більше зацікавлення й охоти до праці над піднесенням культурного рівеня рідного села. Відрадним явищем є ще й те, що місцевий парох о. Петро Пелехатий, котрий довший час стояв осторонь культ.-осв. життя в селі, в останніх часах почав рівнож ним більше цікавитись, чим здобув собі зараз більшу пошану й поваґу як серед громадян Дмитрович, так і довколичних сіл. Багато рівнож завдячуємо амат. гурткові та хорові з Чижикова. Не буду тут згадувати про всі ті наші здобутки матеріяльні та ще більші моральні, а згадаю лише про останні. І так: 23. VIII. амат. гурток з Чижикова відограв у нас виставу „Холодний яр“, з якої дохід був менший, зате моральний успіх дуже великий. Дня 30. VIII. місцевий амат. гурток відограв з великим успіхом „Ой не ходи Грицю“. Всі аматори вивязалися як слід зі свого завдання, а найкраще відограли свої ролі Макогонівна Софія, Воловський Михайло (с. Степана), Хома Іван (с. Андрія) та Голод Іван (с. Томи). Дня 6. IX. читальня уладила вечерниці, котрі пройшли теж з великим успіхом. Останньою ж атракцією був Шевченківський концерт, котрий відбувся 20. IX. заходом місцевої чит. „Просвіти“ і при співучасти хору з Чижикова. Концерт почався в год. 4-ій у гарно прибраній салі місцевої читальні відспіванням „Заповіту“. Відтак слідувало вступне слово, виголошене місцевим парохом о. П. Пелехатим, котрий в дуже гарний, популярний для простолюддя спосіб переказав ціле життя та творчість Шевченка, за що слухачі нагородили його бурею оплесків. Опісля йшли хорові точки та деклямації. Співав на переміну хор місцевий під проводом п. Процика Андрія та хор з Чижикова під проводом п. Крохмального Михайла. Гарно виконані точки чижиківського хору були нагороджені довго невмовкаючими оплесками, так, що він змушений був до надатків. Дуже гарно випали й деклямації. І так нпр. Михайло Воловський (с. Степана) віддеклямував поему „Кавказ“ з таким зрозумінням, що слухачі були просто захоплені. Не менше гарна була деклямація П. Голодівної, А. Соколівної та А. Горболівної, котрі рівнож з великим чуттям виголосили вірші Шевченка. Успіх того концерту був незвичайно великий. Посторонній глядач, дивлючись на ту працю сільської молоді, мимоволі приходить до переконання, що оскільки наша молодь буде так дальше і всюди щиро працювати, то краще завтра належить до нас.

ЗОЛОЧІВЩИНА. *(Народній балет в Почапах.)* В часі ферій повстала у нас нова українська балетова ґрупа, зорґанізована при чит. „Просвіти“ в Почапах. Золочівщина може повеличатися тою новою станицею плекання рідної культури, що робить велику виховну роботу в повіті. В репертуарі гуртка є кільканацять українських нац. танків: збірних, двійних і сольових. Душею балетового гуртка є б. учасник курсу нац. танків Авраменка, п. Евген Соцький, що в короткому часі зумів зорґанізувати гурток і поставити його на відповідній висоті. Збірні виступи його гуртка зі старшими і молоденькими танцюристами включно, головнож сольові танки самого провідника (Чумак, Ґонта) дають глядачеві повну насолоду. Покищо балет п. Соцького обїздить ближчі і дальші місцевости Золочівщини (Білий Камінь, Сасів, Ремезівці) з гостинними виступами, а тимчасом готовиться до виступу в Золочеві. Можна сподіватися, що цей перший почин стане заохотою до дальших зусиль в тому напрямі, щоби рідну культуру в її найчистішій формі популяризувати серед широких мас і навчити їх її любити. — *Присутній.*

ТУРКА н. С. *(Учительська освітня конференція.)* В днях 1. і 2. жовтня відбулася в Турці заходом Львівської Шкільної Округи освітня конференція для учительства цілого повіту. На її отворення прибув сам куратор Шкільної Округи п. Свідерський, а весь час був приявний візитатор міністерства освіти з Варшави. На конференцію запрошено теж усі українські освітні установи, між іншими й філію „Просвіти“ в Турці. Метою конференції була пропаґанда ідеї позашкільної освіти. Делеґати кураторії виголосили низку — признати треба — річевих рефератів, після яких відбулася дискусія. Забирали в ній голос українці і поляки. Та тут власне вилізло шило з мішка. Коли українці брали справу наскрізь річево, то поляки-учителі зводили її переважно на площину своїх заіхань (інтересів). Ми — казали поляки — дали українцям всякі благодати. Недостає ще їм трохи освіти і її хочемо їм дати. Та вони, мовляв, відпекуються її, а винуваті тому всьому „русци ксенжа, научицеле русіні, ружні аґітатожи“ — ну і... Берлін. Во коли б не ті колоди, то вони, мовляв, просвітили б „люд рускі“, а тоді булаб і льояльність, і „вдзенчность“, обивательскосьць“ і все інше. Належну відправу тим дискутантам дав філіяльний просвітний інструктор п. Горечко, який вичисленням цілої низки фактів зі своєї практики виказав, у який спосіб у нас послідовно поборюють чисто культурно-освітню діяльність Т-ва „Просвіта“ в повіті. Чи довідається Варшава про ті факти за посередництвом свого представника — не знаємо. Конференція покінчилася вибранням тимчасового комітету з кількох осіб, у склад якого увійшов з українців дир. Шеремета. Цей комітет має занятися зорґанізуванням „Повятовей Комісії Осьвятовей“ зі старостою на чолі та з участю представників усіх установ, себто також і українських. Ми дуже цікаві, як то буде виглядати праця цього комітету у практиці. Вкінці треба напятнувати негідні наклепи на цій конференції відомого вже широко учителя Мартинця з Ісай, бувшого хлібоїда, потім члена УНС-а, а тепер пропаґатора „Зґоди“, який накинувся на наші національні змагання і на наш провід, що викликало серед самих поляків почуття несмаку і відрази. *Учасник*

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ІЛЮСТРОВАНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ КАЛЕНДАР „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ на переступний 1932. р. Річник IV. Сторін 236. Львів, 1931. В господарській частині є добрі статті з аґрарної політики, хліборобства, луківництва, садівництва, городництва, лісівництва, плекання тварин, птахівництва, рибальства, ветеринарії, будівництва, промислу, кооперації та відділу хвзяйок. На загал календар виданий дбайливо. Ціна 3·50 зол.

ЖУРНАЛИ.

КООПЕРАТИВНІ ВІСТИ, економічно-кооперативний двотижневик. Рік I. Ч. 14. Львів, 1. жовтня 1931.

BULLETIN MENSUEL DE RESEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. XXII. Année Septembre 1931. Nr. 9.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. X. ц. р. за масло експортове та десерове пріма 3·— зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·10 зол., молочнень 5·70—5·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Нечинний.

Театр Ріжнородностей:

Середа, 14. жовтня, год. 7·30 вечором „Коли вернешся?“

Четвер, 15. жовтня, год. 7·30 вечором „Колисанка“ (премієра).

Пятниця, 16. жовтня, год. 7·30 вечором „Колисанка“.

Субота, 17. жовтня, год. 7·30 вечором „Колисанка“.

Неділя, 18. жовтня, год. 3·30 попол. „Моральність пані Дульської“, год 7·30 веч „Колисанка“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Десятьох із Павяка“.

ЛЕВ: „Десятьох із Павяка“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Веселий поручник“ (Моріс Шевалів.)

МІРАЖ: Звукова фільма: „Синий метелик“ (Марлена Дітріх, Еміль Янінгс).

ОАЗА: Звукова фільма „Король прошаків“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Давид Гольдер“ і тижневик Фокса.

ПАН: „Звукова фільма: „Серце на вулиці“ й додатки.

ПАСАЖ: Звукова версія „Тарзан володар джунґлів“.

ПРОМІНЬ: „Магдалина“ та додатки.

СОНЦЕ: „Жінка на місяці“ і „Ріф нарешті сам!“

СТИЛЕВЕ: Звукова фільма „Битва над Сомою“.

УПХА: „Карльо Альдіні в панцирнім авті“ і „Терня долі“.

ХИМЕРА: Звукова фільма „Чар мексиканки“.

Програма радіо.

Пятниця, 16. жовтня 1931.

Пинськ (259,3) 20·10 Веселий вечір. **Моравська Острава** (263,4) 12·35 Концерт. **Брно** (341,7) 19·30 Опера „Фавст“. **Льондон** (356,3) 23·35. Танкова музика. **Гамбург** (372,2) 20·30 Збірний концерт. **Букарешт** (394,2) 20·45 Хор у костелі. **Сотенс** (403,8) 16·01 Танкова музика. **Берлін** (419) 16·30 Пісні. **Харків** (426) 15·00, 20·30 Концерти. **Рим** (441,2) 21·00 Оперетка „Ева“. **Гельсінгфорс** (453,2) 19·00 Збірний концерт. **Лянгенберг** (1472,4) 17·00 Збірний концерт. **Прага** (486,2) 22·00 Ґрамофонові кружки. **Міляно** (500,8) 19·20 Музична всячина. **Брукселя** (508,5) 21·00 Концерт. **Відень** (516,4) 21·55 Танкова музика. **Рига** (524,5) 20·30 Співи **Будапешт** (550,5) 19·15 Збірний концерт. **Любляна** (575,8) 22·30 Передача з Білгороду. **Ленінград** (1000) 16·10, 18·30 Концерти **Осльо** (1071,4) 20·00 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 22·55 Танкова музика. **Москва** (1481) 15·00 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 18·25 „Доля людей у Шекспіра“. **Париж** (1724,1) З нагоди першої подорожі „Атлантику“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 15. жовтня 1931 р.

Львів (380,7) 11·58 Час із Варшави. 12·10 Про погоду дня. 12·15 „Про що треба знати?“ 12·35 Обговорення концерту. 12·50 Збірний концерт із Варшави. 15·05 Господарська оповістка. 15·15 Куток ЛОПП. 15·25 Нові книжки 15·50 Для дітвори: „Скарб у срібному озері“. 16·20 Навчання французької мови. 17·10 „Бої під Смоленськом перед 300 роками“. 17·35 Концерт оперового хору. 18·50 Всячина. 19·15 „Три знаки запиту“. 19·45 Радієвий денник. 20·00 „Темпо сьогоднішнього дня“. 20·15 Музика верховинців. 22·15 „Перед мікрофоном“. 23·00 Танкова музика. Ґрамофонові кружки: 15·40, 16·15, 16·40, 19·30 22·35, 22·55.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ПРОГУЛЬКА Т-ВА „ПЛАЙ“ „Довкола Львова“ — відтинок Стрийське, Погулянка, Личаків — відбудеться в неділю, 18. жовтня ц. р. Збірка в 9. год рано біля площі Сокола-Батька Поворот около 13. год.

Кооператива Українськай Театр у Львові (був. ім. Тобілевича).

СТАНИСЛАВІВ:

15. X. „Лялька“.
16. X. „Пурґа“.
17. X. „Чесна Сузанна“.
18. X. „Про що Тирса шелестіла“.

Загальні Збори Філії „Учительської Громади“ у Львові відбудуться дня 24. жовтня ц. р. в год. 5. поп. в салі дівочої школи „Рідної Школи“ при вул. Мохнацького ч. 12. — **Рада Ф. У. Г.** 678

В суботу 17. жовтня ц. р. в год. 15. на площі „Сокола-Батька“ відбудуться мячеві змагання між студентами Університету і Політехніки. — Вступ за добровільними датками. 1—2

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.